

הורים ותלמידים יקרים,

לקראת סיום הלימודים בתוכנית לנוער מוכשר במתמטיקה, אנו מאחלים לכולכם הצלחה רבה בבחינת הבגרות הקרבה. אנו מקווים שהמאמץ שהשקעתם נושא פרי.

החממה האקדמית לנוער מזמינה אתכם ללמוד לתואר ראשון במתמטיקה ובמקצועות נוספים, במקביל ללימודים בתיכון. בדפי החוברת תקבלו מידע מלא על המסלולים האלה.

במסגרת התוכנית, הפעילה כבר למעלה מעשרים שנה, מסיימים מדי שנה יותר ממאה וחמישים תלמידים את לימודי התואר הראשון – במתמטיקה, בסטטיסטיקה ומדעי הנתונים, בפיזיקה, בהנדסה, ובמדעי המחשב. רבים מהם מתגייסים ליחידות הטכנולוגיה העילית של צה"ל, ואף ממשיכים את לימודיהם לתואר שני. לימודים בהיקף מלא לתואר אקדמי במקביל לשנות הלימודים האחרונות בתיכון הם התחייבות רצינית; אנו מאמינים שהתוכנית מספקת סביבה תומכת לכך, ושוקדים על עיצובה ושיפורה.

זו אינה עת קלה. רבים מהסטודנטים שלנו משרתים במילואים ומשתתפים בדרכים אחרות במאמץ המלחמתי. אנחנו תומכים בסטודנטים ככל יכולתנו, ושואבים השראה מן היכולת שלהם לשמור על שגרה, ולהתנדב בשעות הצורך.

וְהִנִּיחַ לְכֶם מִכָּל אֲבִיבְכֶם מִסָּבִיב וַיִּשְׁבְּתֶם בְּטַח (דברים י, י"ב).

באיחולי קיץ שקט לכם ולמשפחותיכם,

ד"ר ארוז שיינר, ד"ר דן פלורנטין
מנהלי התוכנית

פרופ' עוזי וישנה
ראש התוכנית

1. מבוא

התוכנית האקדמית לנוער של אוניברסיטת בר אילן היא התוכנית הוותיקה והגדולה בארץ ללימודי תואר ראשון מלאים עבור תלמידי תיכון. התוכנית ייחודית בכך שהלימודים בשנה הראשונה וברוב השנה השניה הם בקבוצות לימוד ייעודיות, המתקיימות בשעות אחר הצהריים והערב. לתוכנית יש מסורת של מצוינות: רמת התלמידים גבוהה, וזה מאפשר לנו להעמיד רף ציפיות גבוה גם ברמת הקורסים.

אחרי שני קורסי קיץ משותפים במתמטיקה (עם אפשרות למכינה בפיזיקה), התלמידים בוחרים בין מגוון תוכניות אקדמיות לתואר ראשון במדעים המדויקים: מתמטיקה (לרבות התוכנית לסטטיסטיקה ומדעי הנתונים), פיזיקה, כימיה, מדעי המחשב, הנדסה – ובדרך כלל שילובים של שניים מבין אלה. הבחירה בין מסלולים מתהדקת בסוף השנה הראשונה, ובהמשך התלמידים בוחרים קורסי בחירה על פי נטיות ליבם. התרשים בעמוד הבא מתאר את מגוון האפשרויות ודרישות הקבלה. רבים מהתלמידים ממשיכים במהלך השירות הצבאי או אחריו לתואר שני (ושלישי) במחלקות השונות.

המשך הלימודים לאחר סיום התיכון מבוסס על דחיית שירות במסלול "אקדמיזציה" של צה"ל. הבוגרים משתלבים במיטב היחידות הטכנולוגיות במודיעין, באגף התקשוב ובמקומות אחרים.

במסגרת שיתוף פעולה עם עמותת עתידים, תלמידים מן הפריפריה יוכלו ללמוד מרחוק במסלול סטטיסטיקה ומדעי הנתונים, ולקבל סיוע בשכר הלימוד.

אנחנו יודעים היטב כי התלמידים שלנו הם תלמידי תיכון, בכיתות י"א וי"ב. אנחנו מבינים את המצב הזה, רגילים אליו, ועושים מה שאפשר כדי לבוא לקראת התלמידים כאשר שתי הזהויות שלהם, כתלמידי תיכון וכסטודנטים, מתנגשות. המחלקות מהוות כתובת לכל קושי מנהלי או התלבטות אקדמית.

כולכם מוזמנים למפגש היכרות ביום רביעי ה- 28 במאי 2025 בשעות 17:00-20:00, שבו נדבר על התוכנית והאפשרויות שהיא פותחת בפניכם (במרכז וואהל, רח' אנה ומקס ווב, מחוץ לאוניברסיטה).

מפגש נוסף לתלמידים והורים מהפריפריה, בזום (בקישור <https://erez.math-wiki.com>), יתקיים ב-4 ביוני, בשעות 18:00-20:00.

תאריכים: הרשמה, קורסי הקיץ, הבחינות, ושנת הלימודים האקדמית – ראו להלן בסעיף 4.

ההצטרפות לתוכנית האקדמית לנוער היא החלטה מעצבת, שתשפיע עליכם למשך שנים. אנו מאחלים לכם בחירה מושכלת ומועילה, והצלחה בכל נתיב שתבחרו.

המסלולים בתוכנית (תשפ"ו)

תנאי הרשמה לקורסי הקיץ: מעבר בחינת הבגרות במתמטיקה ברמת 5 יחידות בציון +90

קורסי הקיץ

אלגברה ליניארית 1 (88-112)

מתמטיקה בדידה (88-195)

[+ מכינה בפיזיקה, מתוקשבת, למי שילמד פיזיקה או הנדסה]

מועמדים לתואר בכימיה: כימיה כללית (84-101) + אלגברה ליניארית 1 (88-112)

תנאי הקבלה לתואר ראשון: לעבור את שני הקורסים בציון 60, או להצטיין (80 ומעלה) בלפחות אחד מהם.

שנה א' לתואר

המסלולים התואר הראשון לתלמידי תיכון (לחלקם תנאי קבלה מעבר לתנאי הקבלה הכלליים לתוכנית)

מתמטיקה עיונית

מתמטיקה שימושית

סטטיסטיקה ומדעי הנתונים

כימיה או כימיה תרופתית או כימיה של אנרגיה וחומרים חד חוגי: מעבר קורסים 84-101 + 88-112 בממוצע

75

פיזיקה + מתמטיקה (דו חוגי): מכינה בפיזיקה (בקיץ)

פיזיקה + כימיה (דו חוגי): מעבר קורסי הקיץ 84-101 + 88-112 בממוצע 75 + מכינה בפיזיקה (בקיץ)

מדעי המחשב + פיזיקה (דו חוגי): מעבר קורסי הקיץ בממוצע 70 + מכינה בפיזיקה (בקיץ)

מדעי המחשב + מתמטיקה (דו חוגי): מעבר קורסי הקיץ בממוצע 70

פיזיקה חישובית קוונטית: מכינה בפיזיקה (בקיץ)

הנדסת מחשבים או הנדסת חשמל + פיזיקה (תואר וחוג אחרי תואר): מכינה בפיזיקה (בקיץ)

הנדסת מחשבים או הנדסת חשמל + מתמטיקה (תואר וחוג אחרי תואר)

שנה ב' לתואר

בתום שנה א' לתואר נדרש ממוצע 75 לפחות כדי להמשיך בתוכנית.

במסלולים מדעי המחשב + פיסיקה, מדעי המחשב + מתמטיקה - נדרש ממוצע 80 בתום שנה א' כדי להמשיך במסלול.

2. סקירה

תלמידי התוכנית ילמדו בקיץ הקרוב שני קורסים במתמטיקה. לאחר קורסי הקיץ יבחרו התלמידים מבין המסלולים המופיעים בעמוד הקודם.

הלימודים נמשכים שלוש שנים (ובהנדסה – ארבע). השנתיים הראשונות מקבילות ללימודי התיכון בכיתות י"א וי"ב, והמשך מבוסס על דחיית הגיוס בשנה (ובהנדסה – שנתיים). התואר מוכר כמובן על ידי כל האוניברסיטאות. בשל השילוב עם לימודים בתיכון, והכרח לסיים חלק משמעותי של הלימודים לפני דחיית השירות, מתקיימים חלק מלימודי השנתיים הראשונות לתואר במסגרת של קורסי קיץ.

מטבע הדברים, יש תלמידים (והורים) שאינם בטוחים האם הם מעוניינים להיכנס כעת לתוכנית מלאה לתואר ראשון. אנו ממליצים להתנסות וללמוד את קורסי הקיץ, שלאחריהם מתקבלת תמונה הרבה יותר ברורה של אופי ורמת הלימודים.

קורסים אלה מוכרים על-ידי האוניברסיטה עד עשר שנים לאחר שנלמדו, ומאפשרים בדרך-כלל קבלת פטור מקורסי מתמטיקה הנדרשים במחלקות אחרות (כגון מדעי המח או רפואה), או חזרה להמשך לימודי התואר במהלך או לאחר השירות הצבאי.

3. מסלולי הלימודים לתואר ראשון

א. מסגרת לימודים מיוחדת

במסלול הלימודים לתואר ראשון מסיימים התלמידים את כל הדרישות לתואר במשך שלוש שנים (ובהנדסה, ארבע), בדיוק כפי שעושים הסטודנטים הבוגרים. פירושו של דבר, בהכרח, הוא השקעה לא מבוטלת בשעות לימוד, לרבות במהלך חופשות הקיץ. הלימודים מתקיימים בקמפוס של אוניברסיטת בר-אילן.

התלמידים לומדים קורסים אקדמיים בהיקף מלא. בשל אילוצים שונים לגבי שעות הלימוד, ומתוך רצון לתת לתלמידים את המיטב, המחלקה למתמטיקה מלמדת כמעט את כל הקורסים של השנתיים הראשונות בקבוצות מיוחדות המיועדות לתלמידי התוכנית (על פי הנחיות מל"ג, קבוצות אלה פתוחות פורמלית לרישום לכלל הסטודנטים במחלקה).

ממבט ראשון נדמה שתוכנית מסוג זה מתאימה רק ליחידים סגולה, המסוגלים להתמודד עם לימודים אקדמיים ולסיים תואר ראשון כבר בגיל 19, ולא לקבוצה המונה כמעט מאתיים תלמידים מדי שנה. אולם במדעים מדויקים, ובמיוחד במתמטיקה, מדענים מגיעים על פי רוב להישגיהם הגבוהים ביותר דווקא בגיל צעיר יחסית. קל יותר לאתר ולעודד הצטיינות של תלמידים צעירים במתמטיקה, מאשר בתחומים השייכים למדעי החברה והרוח. אנו מעוניינים לטפח תלמידים אלה, שהם מוכשרים, תאבי-ידע ומוכנים להתאמץ, ולאפשר להם לממש את מלוא הפוטנציאל שלהם.

חוויותיהם של בני ובנות המחזוריים הקודמים מוכיחות שהתוכנית אכן מתאימה לתלמידים ומספקת כר לביטוי הכישרונות שלהם. בחלק מהקורסים עוברים תלמידי התוכנית ושאר הסטודנטים את אותן בחינות, וההישגים של תלמידי התוכנית טובים יותר באופן מובהק. הם מאיישים כמעט את כל רשימות המצטיינים, והמרצים במחלקה מתחרים על הזכות ללמד אותם. אנו רואים מדי שנה כי ניתן ללמוד ולהצליח בלימודי מתמטיקה ברמה גבוהה גם בגיל צעיר.

התלמידים הצעירים טרם החלו במרוץ לרכישת מקצוע. הם יכולים לקבל, עוד לפני הגיוס לצה"ל, רקע יציב בתחום שהוא תשתית המדע והכרחי בכל עיסוק מדעי או טכנולוגי. מקצועות הלימוד שאנו מציעים לתלמידים נבחרו בין היתר על מנת להעניק לתלמידים סיכוי גבוה לקבל שיבוץ איכותי בשירות הצבאי.

לאחר השירות הצבאי (או, במקרים מסוימים, במקביל לו ואף לפניו), יכולים המעוניינים בכך ללמוד לתואר שני. הידע והניסיון מהתוכנית יסייעו ללימודי תואר ראשון גם בכל תחום אחר, ולעיתים לתואר שני במקצוע אחר.

ב. רקע כללי: לימודים אוניברסיטאיים

לימודים לתואר ראשון באוניברסיטה (עבור סטודנטים בכלל, שלא במסגרת התוכנית) נמשכים שלוש שנים (בהנדסה – ארבע) כשבכל שנת לימודים יש שני סמסטרים (ללא לימודי קיץ), ומשלבים שני מרכיבים:

1. לימודים לתואר ראשון **חד-חוגי** במקצוע אחד (ובמחלקה אחת), או לתואר ראשון **דו-חוגי** בשני מקצועות (בשתי מחלקות).
2. לימודים מחוץ למחלקות המקצועיות, הכוללים לימודי יסוד ביהדות ולימודי אנגלית. (לקביעת הרמה באנגלית יש להיבחן בשנת הלימודים השנייה במבחן אמי"ר, המקביל לפרק האנגלית במבחן הפסיכומטרי).

תנאי הקבלה למחלקות הינם שוויוניים והוגנים כלפי כל הסטודנטים. עבור הסטודנטים הבוגרים, הקבלה ללימודים מותנית בזכאות לתעודת בגרות ובהצגת ציון פסיכומטרי. יש מחלקות שהקבלה אליהן תחרותית יותר מאחרות.

תלמיד לתואר נדרש לשלם במהלך לימודיו שכר לימוד בשיעור מצטבר של 300% (כלומר, שלוש שנים בשכר לימוד מלא); התמחור במסלולים המשלבים הנדסה - שונה), כאשר שיעור הבסיס (התשלום ללימודים במסגרת 100%) נקבע באופן אחיד לכל האוניברסיטאות בארץ. חלוקת התשלומים בין השנים תלויה בקצב הלימודים. חזרה על קורסים מחייבת בתשלום נפרד.

לוח הזמנים האקדמי כולל שני סמסטרים, בני 13-14 שבועות כל-אחד: סמסטר חורף (אוקטובר-ינואר) וסמסטר אביב (מרץ-יוני). הסמסטר הראשון נפתח כשבוע לאחר חגי תשרי. כל סמסטר מסתיים בתקופת מבחנים. אורכה של חופשת הקיץ הוא כארבעה חודשים, והתוכנית שלנו מקיימת בה סמסטר קיץ.

מלגות

תלמידים הזקוקים לסיוע בשכר הלימוד מתבקשים לפנות, כמקובל, לוועדת המלגות של האוניברסיטה (מומלץ להגיש את הבקשה עד חודש יולי, גם אם אינכם בטוחים שתמשיכו את הלימודים לאחר קורסי הקיץ).

לפרטים נוספים מצורף קישור לאתר המלגות: <https://www1.biu.ac.il/scholarships/BA> (את הבקשה עצמה מגישים דרך מערכת אינבר (מידע אישי) - הגשת בקשות - הגשת בקשה למלגה).

לתוכנית יש תקציב מצומצם עבור מלגות, ואנחנו משתדלים לסייע במקרים חריגים. התוכנית מעניקה מלגות עידוד למצטיינים בלימודי מתמטיקה, ומוסיפה במידת היכולת סכום צנוע לזכאים על בסיס כלכלי. במקרים יוצאי דופן, ומשנה ב' ואילך, נפנה בשם התלמיד לקרן המלגות על שם פרופ' צבי ארד ז"ל, שהקים (עם פרופ' ברנרד פינצ'וק) את התוכנית לנוער מוכשר במתמטיקה, ופעל לאורך השנים במרץ בלתי נדלה למען הצלחתה ושגשוגה.

אנו מאמינים שתלמידים מצטיינים יכולים ליהנות ולהשכיל מהשתתפות בתחרויות מתמטיות. בהתאם לכך, התוכנית תעניק פרסי הערכה סמליים לתלמידים שיגיעו למקומות הראשונים בתחרויות חזקות במתמטיקה לתלמידי תיכון (תחרות גיליס, תחרות גרוסמן, תחרות הערים) ובתחרות הארצית במתמטיקה לסטודנטים.

ג. פרטי התוכנית

קבלה לקורסי הקיץ

התוכנית מיועדת למי שסיימו בכיתה י' (או מוקדם יותר) בגרות במתמטיקה ב-5 יחידות בציון 90 לפחות. הסדר מיוחד פוטר את התלמידים מחובת המבחן הפסיכומטרי. (התלמידים צריכים להיבחן בשנה השניה במבחן אמי"ר לקביעת הרמה באנגלית, ולהשיג פטור מקורס בהבעה עברית על-ידי ציון בגרות של 76 ומעלה).

התוכנית נפתחת בשני קורסי קיץ בהיקף כולל של 12 שעות סמסטריאליות (ש"ס), המתקיימים בחופשת הקיץ שלפני כיתה י"א. (שעה סמסטריאלית היא שעה בשבוע לאורך הסמסטר; לימודי הקיץ נמשכים רק 4 שבועות, ולכן לומדים בפועל כ-24 שעות בשבוע).

באופן רשמי, נלמדים שני קורסים אלה במסגרת של "שמיעה חופשית", והתלמידים אינם נחשבים עדיין לסטודנטים. עם הרישום לאוניברסיטה במסגרת התוכנית, לאחר חופשת הקיץ, מוכרים הקורסים כחלק מהלימודים לתואר. על-פי הסדר מיוחד עם הנהלת האוניברסיטה, התשלום על שני קורסי הקיץ מקוזז בסוף הלימודים לתואר מעלות הלימודים הכוללת. עלות קורסי הקיץ לפי התעריף הכללי היא כ-6900ש. תלמידי התוכנית זוכים להנחה (על 12 ש"ס ראשונות), שבגינה עומדת העלות בפועל על כ-3,810 ש"ח

תלמידים שחושבים להמשיך במסלולים המשלבים פיזיקה או הנדסה (או אלו שרוצים לקבל תגבור לקראת הבגרות בפיזיקה, בלי להתחייב על לימודים אקדמיים בתחום) נדרשים לקחת בקיץ בנוסף את סדנת ההכנה בפיזיקה, הכרוכה בתשלום נפרד.

תלמידים המבקשים לקבל התאמות בבחינות על סמך אבחון של הפרעות קשב וריכוז וכל, יפנו עם תחילת הלימודים בקיץ (לא כדאי להמתין למבחני אמצע סמסטר) למדור תמיכה והנגשה לסטודנט לפתיחת תיק דרך מערכת אינבר - פניות מינהליות - הגשת בקשה - בקטגוריה יש לבחור מדור תמיכה והנגשה ולצרף מסמכים מתאימים. מדור תמיכה והנגשה לסטודנט נמצא בבניין 407 קומה ראשונה, טל' 03-5317459. דוא"ל: negishut.student@biu.ac.il.

קבלה לתוכנית

הקבלה לתוכנית עצמה, ולמסלולים השונים בתוכה, תלויה בהישגים בקורסי הקיץ: כדי להתחיל את התוכנית יש לעבור את שני הקורסים בציון 60, או לקבל ציון של 80 או יותר בלפחות אחד משני הקורסים. למרות שהתלמידים רגילים להצטיין, בפרט במתמטיקה, זו אינה משימה קלה. מידע לגבי הדרישות הספציפיות של המסלולים השונים מופיע בהמשך.

האוניברסיטה מאפשרת לכל תלמיד לגשת לשני מועדי בחינה בכל קורס. מי שנכשל בשני המועדים בקורס מסוים יאלץ להרשם שוב לקורס זה בסמסטר הראשון (בתשלום נפרד) ויהיה זכאי לשני מועדים בסוף הסמסטר. במקרה הצורך יוזמנו תלמידים אלה לקבל ייעוץ פרטני.

מסלולי הלימוד

כפי שצוין בסעיף הסקירה, אנו מציעים את מסלולי הלימוד הבאים לתואר ראשון במסגרת התוכנית האקדמית לנוער:

- א. תואר חד-חוגי במסלול מתמטיקה (עיונית או שימושית).
- ב. תואר דו-חוגי במסלול פיזיקה-מתמטיקה (בשיתוף המחלקה לפיסיקה) או תואר חד-חוגי בפיזיקה-חישובית-קוונטית (בשיתוף המחלקה לפיזיקה והמחלקה למדעי המחשב).
- ג. תואר דו-חוגי במסלול מדעי המחשב-מתמטיקה או תואר דו-חוגי במדעי המחשב-פיזיקה (בשיתוף המחלקה לפיזיקה והמחלקה למדעי המחשב). או תואר דו חוגי בפיזיקה-כימיה (בשיתוף המחלקה לפיזיקה והמחלקה לכימיה).
- ד. תואר חד-חוגי בהנדסה, משולב הנדסה-פיזיקה, או משולב הנדסה-מתמטיקה (בשיתוף הפקולטה להנדסה).
- ה. תואר חד-חוגי במסלול סטטיסטיקה ומדעי הנתונים, עם אפשרות להמשיך לתואר שני במתמטיקה או במדעי הנתונים.
- ו. תואר חד-חוגי במסלול כימיה או כימיה תרופתית או כימיה של אנרגיה וחומרים.

הערות לגבי המסלולים:

הערה לגבי כלל המסלולים - ממוצע ציונים: הניסיון מלמד אותנו שתלמידי התוכנית יכולים (ולכן צריכים) להצטיין בלימודים. לכן בתום השנה הראשונה לתואר אנו דורשים ממוצע 75 לפחות. תלמידים שלא יעמדו בדרישה זו יוכלו לחזור ללימודים בזמן אחר, ובמסגרת שונה (לימודי עתודה או לימודים לאחר השירות הצבאי). עדיף ללמוד ולסיים את התואר בהצלחה בעתיד, מאשר להגיע להישגים בינוניים בגיל צעיר.

במסלול א', מתמטיקה: אנו נאפשר ונמליץ דווקא לתלמידים המבריקים ביותר להתמקד בשלב זה בלימודי מתמטיקה טהורה. אפשרות זו מתאימה גם לאלו שאינם מעוניינים בעומס המוגבר של אחד המסלולים האחרים. המחלקה מקיימת גם תוכנית תואר שני למצטיינים, המציעה מלגות מוגדלות ופעילות קבוצתית ייחודית.

בחירה בין מתמטיקה עיונית ושימושית במסלול א': בשנת הלימודים הראשונה אין הבדל בין מסלולי מתמטיקה עיונית ושימושית, ולכן הבחירה בשלב זה היא בעיקר עניין פורמלי. בסוף השנה הראשונה יכול כל תלמיד לבקש לשנות את המסלול, על בסיס אישי, על-פי ההישגים ונטיות הלב שלו. בשני המסלולים ("עיונית" ו"שימושית") לומדים כ-15 קורסים משותפים, ועוד כ-5 קורסים מיוחדים לכל מסלול. בנוסף לזה יש ללמוד קורסי בחירה (בדרך כלל בשנה ג'), בהתאם לידיעון המחלקתי. תלמידי מתמטיקה שימושית בוחרים מבין ארבעה אשכולות קורסים, הכוללים קורסי חובה וקורסי בחירה נוספים. המחלקה למתמטיקה מציעה בין השאר כחמישה קורסים בתכנות ואלגוריתמים.

הערות לגבי מסלולים ב, ד': המסלולים הללו מחייבים מעבר מכינה בפיזיקה, שתתקיים במקביל לקורסי הקיץ.

הערות לגבי מסלול ג': על מנת לבחור במסלול מדעי המחשב-מתמטיקה יש להשיג ממוצע ציונים של 70 לפחות בשני קורסי הקיץ, ובמסלול מדעי המחשב-פיזיקה יש להשיג ממוצע של לפחות 70 בשני קורסי הקיץ + מכינה בפיזיקה בקיץ. בתום שנת הלימודים הראשונה יש להשיג ממוצע ציונים של 80 לפחות על מנת להמשיך ללימודי תואר דו-חוגי. תלמידים שממוצע ציוניהם נמוך יותר, אך לא נמוך מ-75, יוכלו להמשיך ללמוד במסלול חד-חוגי. על מנת לבחור במסלול דו ראשי כימיה ופיזיקה יש לעבור את קורסי הקיץ אלגברה ליניארית 1 + כימיה כללית בממוצע 75 + מכינה בפיזיקה.

הערות לגבי מסלול ד': במסלולים הכוללים הנדסה, משך הלימודים הוא 4 שנים, על בסיס דחיית השירות בשנתיים או בקבלה לעתודה האקדמית. במסלול המשלב הנדסה ומקצוע נוסף מקבלים שתי תעודות - תואר ראשון בהנדסה, ותעודת "חוג לאחר תואר" במקצוע הנוסף. שכר הלימוד במסלולים המשלבים הנדסה הוא 400%-500% (שכר הלימוד בתואר תלת-שנתי הוא 300%).

הערות לגבי מסלול ה': התוכנית כוללת הכשרה במתמטיקה, סטטיסטיקה וגם כלים תכנותיים הנותנים לתלמידים רקע רחב ומעמיק ומכשירים אותם לעיסוק בתחום מדעי הנתונים. בשיתוף עם צה"ל תלמידים רבים ממשיכים בתוכנית בלימודים לתואר שני בתחום זה במסגרת תוכנית "ברקת".

הערות לגבי מסלול ו': התוכנית כוללת הכשרה במסלולי כימיה השונים הקיימים במחלקה

תוכנית הלימודים לתואר

התוכנית כוללת תשעה פרקי זמן (בהנדסה – אחד-עשר):

שנה א': סמסטר קיץ (לפני י"א), סמסטר חורף, סמסטר אביב (במהלך י"א).

שנה ב': סמסטר קיץ (לפני י"ב), סמסטר חורף, סמסטר אביב (במהלך י"ב).

שנה ג': סמסטר קיץ (אחרי י"ב), סמסטר חורף, וסמסטר אביב.

בשנים א' וב' התלמידים עסוקים בלימודי התיכון ובבגרויות, ולכן מרוכזים הלימודים ביומיים בשבוע במסלולי המחלקה למתמטיקה (א' ו-ד'), ושלוש עד חמישה ימים בשבוע בשאר המסלולים, בשעות אחר-צהריים והערב. תוכנית הלימודים עצמה כוללת את כל החובות האקדמיים המוטלים על כל סטודנט, לרבות לימודי יסוד ביהדות ולימודי אנגלית.

משך הלימודים בסמסטר קיץ הוא כ-4 שבועות (לא כולל המבחן).

תוכנית מפורטת, הכוללת את הקורסים הנלמדים בכל סמסטר, תימסר לתלמידים בנפרד.

בסיום כל קורס מתקיימים מבחנים בשני מועדים. ציון המעבר הוא 60. מי שאינו עובר את הקורס בשני המועדים נדרש להירשם אליו וללמוד אותו שוב בשנה הבאה.

מכיוון שהתלמידים טרם השלימו את תעודת הבגרות, הלימודים בשנתיים הראשונות הם במעמד של "סטודנט שלא מן המניין". לאחר הצגת אישור הזכאות לתעודה, מתקבל התלמיד כ"סטודנט מן המניין", ויוכל לקבל את התואר בתום לימודיו.

בסוף השנה השנייה מגיעים רוב התלמידים לגיל הגיוס לצה"ל. בצבא קיימת תוכנית "אקדמיזציה", במסגרתה מוכן הצבא להעניק דחיית שירות של שנה לצעירים שסיימו 50% מן החובות האקדמיים שלהם לפני תאריך הגיוס המיועד. דרישה זו היא אחת הסיבות העיקריות לקיומם של קורסי הקיץ, שבלעדיהם לא ניתן להגיע למכסת השעות הנדרשת עד לתאריך הגיוס המתוכנן.

על כל התלמידים להגיע לרמת הפטור באנגלית עד לסוף השנה השנייה (מבחן אמי"ר). האוניברסיטה מונעת ממי שלא ייבחן להתחיל את השנה השלישית.

סיכום מסלולי הלימוד

נציג בקצרה את נקודות ההחלטה של תלמידי התוכנית.

1. לפני תחילת הקיץ הראשון: האם ללמוד (בנוסף לקורסי המתמטיקה) את המכינה בפיזיקה. מועמדים למסלולי כימיה ילמדו בקיץ את הקורס כימיה כללית (במקום מתמטיקה בדידה)
2. לקראת תחילת שנת הלימודים הראשונה: יש לבחור בין –

א. [מסלול א' או ה'] תואר מורחב במתמטיקה או בסטטיסטיקה ומדעי הנתונים (יומיים בשבוע),

ב. [מסלול ב'] לקראת תואר דו-חוגי בפיזיקה-מתמטיקה או תואר חד-חוגי בפיזיקה-חשובית-קוונטית (שלושה-ארבעה ימים בשבוע),

ג. [מסלול ד'] לקראת תואר המשלב הנדסה (שלושה ימים בשבוע),

ד. [מסלול ג'] תואר דו-חוגי במדעי המחשב ומתמטיקה (שלושה עד ארבעה ימים בשבוע) לבעלי ממוצע ציונים של 70 לפחות בקורסי הקיץ, או תואר דו-חוגי במדעי המחשב ופיזיקה (שלושה עד ארבעה ימים בשבוע) לבעלי ממוצע ציונים של 85 לפחות בקורסי הקיץ

ה. תואר חד חוגי בכימיה או דו חוגי כימיה ופיזיקה (שלושה ימים בשבוע)

3. בסוף השנה הראשונה (לפני סמסטר הקיץ השני) –

א. תלמידי מסלול א' יבחרו בין מתמטיקה עיונית ושימושית.

ב. תלמידי מסלול ג' שממוצע ציוניהם 85 לפחות יוכלו להמשיך בתואר דו-חוגי, והתלמידים האחרים ימשיכו במסלול לתואר חד-חוגי.

4. לקראת השנה השנייה (לאחר סמסטר הקיץ השני) –

א. תלמידי מסלול ב' יבחרו בין פיזיקה-מתמטיקה לבין פיזיקה-חשובית-קוונטית;

ב. תלמידי מסלול ד', שממוצע ציוניהם 80 לפחות וקיבלו ציון עובר בכל הקורסים, יבחרו בין הנדסה, הנדסה-פיזיקה או הנדסה-מתמטיקה. התלמידים האחרים ימשיכו במסלולים א', ב' או ה'.

בהמשך ילמד כל סטודנט קורסי בחירה על פי העדפותיו וכישרונותיו. המצטיינים יוכלו להתחיל כבר בשנה האחרונה של לימודי התואר הראשון ללמוד לקראת תואר שני.

שיבוץ במקצוע והתיאום עם צה"ל

צרכי הצבא בכוח אדם טכנולוגי משתנים מעת לעת. מסלולי הלימוד בחממה האקדמית לנוער נבחרו במטרה להתאים לצרכים אלו, ולאפשר לרוב הגדול של הסטודנטים שיבוץ במקצוע.

לקראת תאריך הגיוס המיועד, על התלמידים להגיש למנהל הגיוס בקשה לדחיית הגיוס בשנה אחת. הבקשה מוגשת באופן מרוכז על-ידי המחלקה. האישור מותנה, כאמור, בכך שהתלמיד יסיים את הלימודים ב-50% מן הקורסים הנדרשים לתואר עד סוף כיתה י"ב. (גם כאן: בהנדסה נדרשת דחיית שירות של שנתיים, וכדי להיות זכאים לדחיית שירות יש ללמוד עד סוף התיכון לפחות 30% מהקורסים).

התוכנית נועדה לספק כלים להצלחה לתלמידים המוכשרים לכך. תלמיד בעל הישגים חלשים לא יוכל למצות את היתרון שבזכאות לתואר, ויתקשה למצוא שיבוץ במקצוע במסגרת הצבא. לכן, המחלקה למתמטיקה תחתום על הבקשה לדחיית שירות (במסלולים א. ב') רק לתלמידים שממוצע הציונים שלהם בשנה א' יהיה **75 לפחות** (בשנה טיפוסית עומדים בדרישה זו מעל ל-90% מהסטודנטים). תלמידים שלא הגיעו לרף זה עד אמצע שנה ב' יוכלו להתגייס ולהשלים את התואר במועד מאוחר יותר.

הצבא מזמן את התלמידים למבחני מיון לתוכניות מיוחדות של צה"ל (תלפיות וכדומה), על פי שיקוליו. תלמידים שיהיו מעוניינים בשלב זה ללמוד לתואר **שני** במתמטיקה, או לתואר ראשון במקצוע **אחר**, יצטרכו לפנות אל העתודה האקדמית. אין לנו כל אפשרות להתערב בתהליכים אלה, או אפילו לעקוב אחריהם – אנא צרו קשר עם הגורמים המתאימים בלשכת הגיוס בכל הנוגע לשיבוץ בצה"ל.

אנו ממליצים לתלמידי התכנית לחזק את יכולותיהם הטכנולוגיות (ע"י לימוד הקורסים בתכנות ואלגוריתמים שהמחלקה מציעה וכן מחוץ למסגרת התוכנית, כגון בלימודי מגמת מחשבים בתיכון) על מנת להגדיל את סיכוייהם להצליח במבחני המיון ליחידות טכנולוגיות בצה"ל.

בנושאים הקשורים בהצהרה מטעמי דת, או לימודים בשיבת הסדר, פנו אל הגופים המתאימים לייעוץ (עמותת "אלומה", או איגוד ישיבות ההסדר). תלמיד שמקבל דחיית שירות עבור לימודים בשיבה גבוהה, לא יוכל לקבל דחיית שירות נוספת עבור לימודים אקדמיים.

4. תאריכים והרשמה

נקיים מפגשי היכרות מיד אחרי בחינות הבגרות במתמטיקה – ראו בעמוד המבוא.

הרשמה לקורסי הקיץ

הרישום נעשה בשני שלבים:

בשלב ראשון יש להיכנס לאתר ההרשמה האוניברסיטאי לצורך הזנת פרטים אישיים. קישור להרשמה:

<https://inbar.biu.ac.il/Register/EditUser.aspx?formid=590>

בחלק השלישי צריך לבחור "תלמיד תיכון" כדי להיות זכאי להנחה בשכר הלימוד.

* כחלוף יממה (כדי לאפשר למערכת הרישום להסתנכרן), יש להיכנס למערכת האינבר, לאפס סיסמא ולהיכנס למערכת הרישום לקורסים.

כדי להירשם לקורסים יש ללחוץ על לשונית "רישום לקורסים" בסרגל הכלים מימין.

יש לחתום על הצהרת הלימודים שתופיע. להמשך רישום יש ללחוץ על אשכול "שמיעה חופשית לימודים כלליים", ולבחור כפתור שיבוץ מרשימה, תעלה רשימה של קורסים. לבחירת קורס יש ללחוץ על העיפרון, לאשר בחירה והקורס ישתבץ (יהיה ניתן לראותו תחת "קורסים ללא מועדים" מס' קורס 88112, 88195). לאחר הרישום תעלה הודעת חיוב. יש לשלם בתוך 3 שעות מזמן הרישום, במידה והתשלום לא יעודכן תוך 4 שעות, הקורסים ימחקו. (הדרכה סרטון).

שימו לב: קבוצות 88-112-13, 88-112-14 בקורס אלגברה לינארית 1 וקבוצות 88-195-19, 88-195-20 בקורס מתמטיקה בדידה הן עבור תלמידים הגרים רחוק מן האוניברסיטה בלבד. ההוראה בקבוצות אלה תהיה בזום, ללא צורך בהגעה לקמפוס פרט לימי הבחינות (לרבות בחנים). פתיחה הקבוצות האלו מותנית בכמות הנרשמים.

היום הראשון ללימודים בסמסטר הקיץ הוא 6 ביולי 2025 הלימודים יימשכו בימים א'-ד', בין השעות 9:00-15:00, עד ל-14 באוגוסט 2025. [הקורס אלגברה לינארית 1 יילמד בימים א', ג' 9:00-15:00. הקורס מתמטיקה בדידה יילמד בימים ב', ד' 9:00-15:00]

אתם מתבקשים לעשות כל מאמץ כדי שלא להעדר בתקופת הלימודים בסמסטר הקיץ. היעדרויות פוגעות בצורה משמעותית בסיכויי ההצלחה של התלמידים.

תאריכי הבחינות

מתמטיקה בדידה: מועד א 21.8.25, מועד ב 11.9.25
אלגברה לינארית 1: מועד א 28.8.25, מועד ב 18.9.25
כל הבחינות יתקיימו בשעה 16:00.

מכינה בפיזיקה:

מועמדים למסלולי תואר ראשון בפיזיקה/הנדסה נדרשים להשלים מכינה בפיזיקה - פרטים בקישור:
[מכינה מקוונת בפיזיקה לתלמידי תיכון – תשפ"ה | המחלקה לפיזיקה](#)

שנת הלימודים האקדמית

שנת הלימודים האקדמית תשפ"ו תפתח בע"ה בתאריך **23.10.2025**.

הרשמה לתואר ראשון:

לאחר קבלת הציונים של קורסי הקיץ - בסביבות חודש ספטמבר, יש להגיש מועמדות לתואר ראשון במסלול/ים המבוקשים (הקבלה מותנית בעמידה בדרישות הקבלה למסלול/ים). בהרשמה ללימודים צריך לצרף אישור בגרות 5 יחידות מתמטיקה (יש לצרף אישור חתום מבית הספר) ותעודה מזהה (תעודת זהות תלמיד או הורה / דרכון).

קישור להרשמה לתואר ראשון:

<https://inbar.biu.ac.il/Register/EditUser.aspx?formid=565>

רק לאחר שמקבלים מכתב קבלה לתואר ראשון - ניתן להירשם לקורסים במערכת האינבר לפי תוכנית המסלול לתלמידי תיכון. המערכת תציג לך את הקורסים במסלול הלימודים שהתקבלת אליו בעדיפות ראשונה (ניתן לשנות עדיפות לימודים לעדיפות אחרת אליה התקבלת, בפניה למדור קבלת תלמידים או למזכירות המחלקה).

לאחר ביצוע רישום לקורסים (לכל שנת הלימודים הראשונה) צריך להגיש את מערכת השעות לאישור בית הספר (מנהל/ת או רכז/ת אקדמיה בתיכון של בית הספר).

שכר לימוד:

תשלום שכר לימוד לפי תעריפי תואר ראשון - מידע בקישור:

<https://www.biu.ac.il/registration-and-admission/tuition/main>

5. יצירת קשר

קבוצת הטלגרם - <https://t.me/joinchat/SivSkJaRnqk5ZDdk>

אתר המחלקה למתמטיקה: <https://math.biu.ac.il/index.php/node/31> – תוכניות לימודים – התוכנית האקדמית לנוער.

עוזרת מנהלית לראש המחלקה למתמטיקה גב' מלי בכר: malka.bachar@biu.ac.il

מרכזת התוכנית: גב' דפנה גד: dafna.gad@biu.ac.il טלפון: 03-5317605

סגן ראש המחלקה לפיזיקה ומנהל התוכנית במחלקה זו, ד"ר יוסי בן-ציון: yosibz1@gmail.com

מזכירות המחלקה למדעי המחשב, עדי לוי-פרח: bsc@biu.ac.il

מנהל התוכנית בפקולטה להנדסה, ד"ר ניסן אוזנה אוזנה ניסן | הפקולטה להנדסה ע"ש אלכסנדר קופקין

מזכירות המחלקה לכימיה גיא משה-ולר: <https://ch.biu.ac.il/he/node/2872>